

### 3.1 Valtuusto (sis. valtuusto, vaalit ja tarkastustoimi)

#### Toiminta-ajatus:

Valtuusto vastaa kuntakonsernin toiminnasta ja taloudesta toteuttamalla Inarin kuntastrategiaa.

#### Tehtävät:

Valtuusto käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa ja päättää kuntalain 14 §:n mukaan mm. kuntastrategiasta, hallintosäännöstä, konserniohjauksesta, talousarviosta ja toimintasuunnitelmasta, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista, tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat, arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunta valvoo lakisääteisten sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saat-taa sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi kerran vuodessa.

| Talous (1 000 €) | TP 2025 | MTA 2026 | TA 2027 | Muutos%  | TS 2028 | TS 2029 |
|------------------|---------|----------|---------|----------|---------|---------|
| Toimintatuotot   | 9       |          | 15      | 0,00 %   |         |         |
| Toimintakulut    | - 184   | - 174    | -170    | -2,35 %  | -128    | -186    |
| Toimintakate     | - 175   | - 174    | -155    | -12,26 % | -128    | -186    |

| Tunnusluvut                                 | TP2025 | TA2026 | TA2027 |
|---------------------------------------------|--------|--------|--------|
| Toimintakate (nettokustannukset) € / asukas | - 24   | - 24   | - 21   |

#### Talousarvion perustelut:

Valtuuston käyttötalouteen on varattu määrärahat valtuuston oman toiminnan lisäksi mahdollisten vaalien toteutukseen ja tarkastustoimen toimintaan. Vuonna 2027 järjestetään eduskuntavaalit. Eduskuntavaaleihin on oikeusministeriö aiempina vuosina suorittanut kunnalle kertakorvauksena ministeriön vahvistaman euro-määrän jokaista vaaleissa äänioikeutettua kunnan asukasta kohden.

Valtuuston määrärahat sisältävät valtuutettujen kokouskustannukset ml. kokouspalkkiot ja matkakustannukset.

Tarkastustoimesta maksetaan tarkastuslautakunnan kokouskustannukset sekä tilintarkastuskustannukset. Valtuuston raamiin ei sisälly henkilöstön palkkauskuluja.

**Tavoitteet:**

| Toiminnallinen tavoite                                                          | Toimenpide                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Mittari                                                     |
|---------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
| Luonto – Luonnon kestävä käyttö                                                 | Kuntastrategian mukaiset kärki-toimenpiteet sekä kuntastrategian toteuttaminen: kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen, palvelujen järjestäminen ja tuottaminen, laeissa säädetyt palvelutavoitteet, omistajapolitiikka, henkilöstöpolitiikka, kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet, elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen. | Kuntastrategian painopistealueiden edistämisen toteutuminen |
| Elinvoima – Elinkeinojen monipuolistaminen ja ympärivuotisuuden lisääminen      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Kuntastrategian painopistealueiden edistämisen toteutuminen |
| Saamelaisuus – Saamen kielten vahvistaminen ja kulttuurin edistämisen tukeminen |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Kuntastrategian painopistealueiden edistämisen toteutuminen |
| Hyvä elämä – Sosiaalisesti kestävä kasvu                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Kuntastrategien painopistealueiden edistämisen toteutuminen |

## 3.2 Kunnanhallitus

### Toiminta-ajatus:

Kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa ja vastaa kuntalaissa säädetyistä tehtävistä siten, että tehdyt päätökset ovat kuntastrategian tavoitteiden ja muiden voimassa olevien kunnan omien suunnitelmien ja ohjeiden mukaisia. Tehtävien hoitamisen lähtökohtana on kuntalaisten hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen.

### Tehtävät:

Kunnanhallituksen tehtävänä on kuntalain mukaisesti vastata kunnan hallinnosta, taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus valvoo kunnan etua, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa, jota käyttää myös kunnanjohtaja. Kunnanhallitus vastaa myös kunnan henkilöstöpolitiikasta ja kunnan toiminnan yhteensovittamisesta. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja vastaavat konserni- ja omistajaohjauksesta.

Kunnanhallituksen muu toiminta perustuu vakiintuneeseen toimintaan, kuten mm. työsuojelu, henkilöstön yhteistoiminta, tiedotustoiminta ja saamen kielilain toteutukseen liittyvät asiat. Hallinto-osasto vastaa ensisijaisesti valtuuston ja kunnanhallituksen tarvitsemista ja kunnan yhteisistä hallinnollisista ja muista palveluista. Hallinnollisia yhteisiä palveluja ovat kunnallisen demokratian toteutumiseen liittyvät ja sitä tukevat talous- ja toimintasuunnittelu ja konsernitilinpäätöksen ohjaus. Hallinto-osastolla huolehditaan myös kunnan yhteisestä tietohallinnosta ja tähän liittyvistä keskitetyistä hankinnoista.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan perustehtävä. Kunnan laaja hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma laaditaan valtuustokausittain hytetyöryhmän ja hyvinvointikoordinaattorin johdolla kuntastrategiaan pohjautuen. Lisäksi kuntalaisten hyvinvoinnin tilasta ja turvallisuudesta raportoidaan vuosittain valtuustolle ja raporttia hyödynnetään talous- ja toimintasuunnittelussa.

| Talous (1 000 €) | TP 2025 | MTA 2026 | TA 2027 | Muutos% | TS 2028 | TS 2029 |
|------------------|---------|----------|---------|---------|---------|---------|
| Toimintatuotot   | 180     | 116      | 130     | 10,77 % | 130     | 131     |
| Toimintakulut    | - 2 272 | - 2 529  | -2 331  | -8,49 % | -2 317  | -2 367  |
| Toimintakate     | - 2 092 | - 2 413  | -2 201  | -9,63 % | -2 187  | -2 235  |

| Tunnusluvut                               | TP2025 | TA2026 | TA2027 |
|-------------------------------------------|--------|--------|--------|
| Toimintakate (nettokustannukset) €/asukas | - 289  | - 332  | -305   |

### Talousarvion perustelut:

Kunnanhallituksen ja hallinnon talousarvio perustuu kuntastrategian painopisteisiin, joita ovat luonto, elinvoima, saamelaisuus ja hyvä elämä. Kuntastrategian yhteydessä hyväksyttyä edunvalvontasuunnitelmaa toteutetaan yhteistyössä mm. konserniyhtiöiden, yrittäjien, Saamelaiskäräjien ja Lapin kuntien kanssa.

Kunnanhallituksen talousarviossa on varattu määrärahat kunnanhallituksen toiminnan lisäksi hallinto-osaston henkilöstökuluihin, tiedotustoimintaan, jäsenmaksuihin ja avustuksiin, yhteiskuntasuhteisiin, kokous- ja arkistotilojen vuokriin, osallistuvaan budjetointiin, työsuojeluun, yhteistoimintamenettelyyn, henkilöstön

työterveyshuoltoon ja työhyvinvointiin, saamen kielilain täytäntöönpanoon, kunnallisverotukseen, ehkäisevään päihdetyöhön, vanhus- ja vammaisneuvostoon, osallisuuskeskukseen ja IT –kustannuksiin.

Talous- ja palkkahallinnon palvelut on kilpailutettu ja palvelut ostetaan edelleen Sarastia Oy:ltä. Kilpailutuksen myötä ostopalvelujen kustannukset alenevat vuodelle 2027 noin kolmanneksen.

ICT-palvelut hankitaan LapIT Oy:ltä. Hankintalaki muuttui kesällä 2026 siten, että osakeyhtiömuotoisen sidosyksikön omistajan omistussuuden tulee olla vähintään 10 %, jotta hankintayksikkö (kunta) voi hankkia palveluita sidosyksiköltään. Lain mahdollistama siirtymäaika 30.6.2030 asti on ilmoitettu kunnan osalta käytettäväksi, koska sopimuksen irtisanomiseen liittyy merkittäviä taloudellisia riskejä kyberturvallisuuden vaarantumista. Talousarviossa on varauduttu ICT-hankintoihin liittyvien vaihtoehtojen selvittämiseen yhdessä LapIT:n muiden omistajien kanssa. Lisäksi on varattu 50 000 euron määräraha kunnan www-sivujen uudistamiseen.

Toimivien kunnallisten palvelujen varmistamiseksi kunnan henkilöstön työhyvinvointiin panostetaan mm. selkeillä tehtäväkuvilla, kattavilla työterveyshuoltopalveluilla, kilpailukykyisellä ja ajantasaisella palkkausjärjestelmällä ja joustavalla työnantajapolitiikalla. Myös erilaisiin henkilöstöä koskeviin kehittämishankkeisiin eri toimialoilla suhtaudutaan myönteisesti. Vuodelle 2027 on haettu kahta kehittämishanketta Työsuojelurahastolta ja Kevalta, joiden tavoitteena on mm. kehittää työkykyjohtamista ja johtamiskäytäntöjä, vahvistaa tiimityötä ja kykyä toimia rakentavasti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa.

Monitoimitalo Kuulaassa sijaitsevan osallisuuskeskuksen toiminta on kunnanhallituksen alaisuudessa. Toimintaan on palkattu osa-aikainen työntekijä määräaikaisesti ja tehtäviin kuuluu mm. hävikkiruoan jako. Osallisuuskeskuksen toiminnan kehittämiseen haetaan aktiivisesti hankerahaa. Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman tavoitteita ja toimenpiteitä toteutetaan vuosittain mm. osallisuuden ja arjen turvallisuuden edistämisen keinoin.

Saamenkielisiin palveluihin hallinnon talousarviossa on varattu noin 48 000 euron määräraha saamen kielilain täytäntöönpanoon. Määräraha on varattu käännös- ja tulkkauskustannuksiin. Kustannuksiin haetaan oikeusministeriöltä valtionavustusta.

#### Tavoitteet:

##### Luonto – Luonnon kestävä käyttö

| Toiminnallinen tavoite        | Toimenpide                                             | Mittari    |
|-------------------------------|--------------------------------------------------------|------------|
| Ilmastomuutokseen vastaaminen | Ilmastosuunnitelman hyväksyminen                       | Kyllä / Ei |
| Kestävä maankäyttö            | Saariselän länsipuolen liikennetarkaisujen edistäminen | Kyllä / Ei |
|                               | Maapoliittisen ohjelman päivittäminen ja hyväksyminen  | Kyllä / Ei |

##### Elinvoima – Elinkeinojen monipuolistaminen ja ympärivuotisuuden lisääminen

| Toiminnallinen tavoite    | Toimenpide                                    | Mittari                                                          |
|---------------------------|-----------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|
| Investointien edistäminen | Asunto- ja toimitilainvestointien edistäminen | Investorien ja rakentajien tapaamiset, tonttien ennakkovaraukset |

**Saamelaisuus – Saamen kielten vahvistaminen ja kulttuurin edistämisen tukeminen**

| Toiminnallinen tavoite                             | Toimenpide                                                                                                   | Mittari                                                                                                                                                                                                             |
|----------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Saamelaisuus on arvokas osa inarilaista arkea      | Henkilöstön ja luottamushenkilöiden säännöllinen perehdytys saamen kielin ja kulttuuriin                     | Perehdytysmateriaali laadittu / ei laadittu                                                                                                                                                                         |
| Saamen kielten näkyvyyden vahvistaminen            | Saamenkielisen viestinnän lisääminen esim. valtuuston kokousten tulkkaus saamen kielille ja verkko-viestintä | Käännöksiin, tulkkauksiin, ilmoituksiin ja viestintään käytetty määrä-raha<br><br>Saamenkielisten verkkosivujen uudistaminen<br><br>Tehdyt toimenpiteet/vuosi<br><br>Tulkattujen valtuuston kokousten seuraajamäärä |
| Hyvät väestösuhteet                                | Turvallisen, avoimen ja oppivan keskusteluilmapiirin luominen                                                | Yhdenvertaisuuskysely valtuustokausittain                                                                                                                                                                           |
| Rakentava vuoropuhelu saamelais-toimijoiden kanssa | Yhteisen edunvalvonnan ja yhteistyön kehittäminen                                                            | Säännöllinen yhteydenpito tapaamisia/vuosi<br><br>Yhteiset vaikuttamistoimenpiteet kpl/vuosi                                                                                                                        |

**Hyvä elämä – Sosiaalisesti kestävä kasvu**

| Toiminnallinen tavoite | Toimenpide                                                      | Mittari                                                                                                              |
|------------------------|-----------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Toimivat palvelut      | Kuntalaiset saavat tarvitsemansa palvelut kohtuullisessa ajassa | HYTE-kertoimen indikaattorien kehitys<br><br>Kuntalaiskyselyjen tulokset                                             |
|                        | Kunnan henkilöstön työhyvinvointiin panostaminen                | Epassin käyttömäärä<br><br>Kehittämishankkeiden toteutuminen ja osallistujamäärä<br><br>Sairauspoissaolojen seuranta |

### 3.3 Yritys- ja kehittämispalvelut

#### Toiminta-ajatus:

Inarin kunnan yritys- ja kehittämispalvelut on osa hallinto-osastoa. Työtä ohjaa kunnanhallituksen elinvoimajaosto. Yritys- ja kehittämispalvelut toteuttaa kuntastrategian Elinvoima -painopistettä ja elinkeino-ohjelmaa 2024–2030. Yritys- ja kehittämispalvelut tukevat investointeihin, yrityspalveluihin, kehittämiseen, työvoimaan ja kansainvälistymiseen liittyvissä asioissa yrittäjiä, yrittäjiksi ryhtyviä ja sidosryhmiä.

#### Tehtävät:

Inarin kunnan hallintosäännön 25 §:n mukaan elinvoimajaoston tehtävät ja toimivalta ovat:

1. elinkeino-ohjelman valmistelu ja seuranta
2. yritys- ja kehittämispalvelujen talousarvion valmistelu, seuranta ja käyttösuunnitelman hyväksyminen
3. yritys- ja kehittämispalvelujen hankkeista päättäminen ja seuranta
4. työvoimapalvelujen toteutumisen seuranta ja arviointi sekä harkinnanvaraisista työllisyyspalveluista vastaaminen
5. kuntamarkkinoinnista vastaaminen
6. julkisen henkilöliikenteen palvelujen kehittämisen ohjaus ja seuranta
7. muiden kuntastrategian mukaisten elinvoimatoimenpiteiden edistäminen eri toimialojen tukena

| Talous (1 000 €) | TP 2025 | MTA 2026 | TA 2027 | Muutos%  | TS 2028 | TS 2029 |
|------------------|---------|----------|---------|----------|---------|---------|
| Toimintatuotot   | 243     | 279      | 79      | 253,16 % |         |         |
| Toimintakulut    | - 2 333 | - 3 161  | -3 172  | -0,35 %  | -3 120  | -3 135  |
| Toimintakate     | - 2 090 | - 2 882  | -3 093  | -6,82 %  | -3 120  | -3 135  |

| Tunnusluvut                               | TP2025 | TA2026 | TA2027 |
|-------------------------------------------|--------|--------|--------|
| Toimintakate (nettokustannukset) €/asukas | - 289  | - 396  | - 428  |

#### Talousarvion perustelut:

Talousarvio ja taloussuunnitelma perustuvat Inarin kuntastrategian 2030 ja elinkeino-ohjelman 2024–2030 toteuttamiseen. Kehittämistyö on jaettu seitsemän eri tavoitteen edistämiseen. Investointien edistäminen -tavoitteessa hyödynnetään Ivalon ja Saariselän matkailun masterplaneja yhdessä teknisen osaston kanssa investointien, hankerahan ja investoreiden hankkimiseen alueella. Kestäviä asuntoratkaisuja edistetään jalkauttamalla Juuret -asumiskonseptia ja etsimällä erilaisia asumista edistäviä ratkaisuja.

Elinkeinorakenteen vahvistaminen ja monipuolistaminen -tavoitteessa keskitytään vuonna 2027 audiovisuaalisten tuotantojen houkutteluun Inariin. Lapin elokuvakomission toimintaan on tulossa muutoksia vuoden 2027 alusta. Lapin elokuvakomission nykyisen taustaorganisaation, Tunturi-Lapin Kehitys ry:n toiminta on päättymässä ja toiminnan jatkumiseksi ratkaisuna on siirtää elokuvakomission toiminta väliaikaisesti Inarin kunnan hallinnoitavaksi vuoden 2027 ajaksi. Tänä aikana arvioidaan toiminnalle tarkoituksenmukaisin pysyvä hallinnollinen ratkaisu. Siirto ei vaikuta Inarin kunnan maksuosuuteen. Audiovisuaalisen toimialan kehittämistä jatketaan ja tv- ja elokuvatuotantojen edistämiseksi haetaan hankerahoitusta. Myös yritysneuvonta keskittyy kyseiseen toimialaan ja sen tarpeisiin. Inarin kunnan tuotantokannustin on haettavissa vuoden

2027 aikana, joka on kokeilun viimeinen vuosi ennen sen vaikuttavuusarviointia. Kunnan elinvoimaa edistäviin uusiin tapahtumiin, toimintaan ja innovatiivisiin kokeiluihin myönnetään harkinnanvaraista avustusta.

Osaavan työvoiman saanti -tavoitteessa keskitytään erityisesti saamenkielisen työvoiman saatavuuteen. Lisäksi nuorten oppisopimusopintoja ja kesätyöllistymistä sekä yrittäjyyttä tuetaan. Inarin kunta on päättänyt Pohjois-Lapin muiden kuntien kanssa kolmevuotisesta opintolainahyvityskokeilusta, jonka odotetaan lisäävän Inarin kiinnostavuutta asuinkuntana sekä paluumuuttoa. Muita yhteisöllisyyttä lisääviä tapahtumia järjestetään yhteistyössä kunnan eri toimialojen ja sidosryhmien kesken.

Vastuullinen ympärivuotinen matkailu -tavoitetta edistetään yhteistyössä Lapland North Destinations Oy:n kanssa. Matkailun ja muiden toimialojen välistä yhteistyötä lisätään verkostoitumistapahtumilla ja haetaan luonnontuote- ja käsityöalan yrittäjyyteen kasvua matkailun rinnalla. Luontolähtöiset pohjoiset elinkeinot -tavoitetta edistetään osallistumalla Leader- ja Kalaleader -toimiin yhteistoimintasopimusten mukaisesti. Vuoropuhelua lisätään luontolähtöisten elinkeinojen ja muiden toimialojen välillä järjestämällä verkostotaapaamisia, koulutuksia ja tietoiskuja. Luonnontuotealan ekosysteemin kehittämisen tueksi myös yritysneuvontapalveluita suunnataan erityisesti tälle alalle.

Toimivat työvoima- ja yrityspalvelut -tavoitteessa jatketaan yhteistyötä työllisyysalueen ja Ivalon työllisyyspalveluiden kanssa. Työvoimapalveluiden kohonneita kuluja pyritään pienentämään pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseen johtavilla ratkaisuilla ja toisaalta pitkäaikaistyöttömyyden ehkäisemisellä. Tässä toiminteessä yritys yhteistyö on erittäin tärkeässä roolissa.

Saavutettavuus -tavoitteessa tehdään edunvalvontatyötä lentoliikenneyhteyksien lisäämiseksi ja erityisesti ympärivuotisuutta tukevien reittien edistämiseen. Edunvalvontaa tehdään myös turvallisen tie- ja reittiverkoston kehittämiseksi sekä kevyen liikenteen turvallisuuden parantamiseksi. Inarin kunnalla on kilpailutetut ostopalvelusopimukset asiointiliikennereiteistä Inarin kunnan alueella.

Digitaalisuuden ja vastuullisuuden lisäksi poikkileikkaavana teemana on kansainvälisyys sekä nuoret, jotka huomioidaan kaikissa edellä mainituissa tavoitteissa. Norja-yhteistyön rinnalle etsitään muita kansainvälisiä kumppanuuksia. Hanketoiminnassa keskitytään vaikuttavuuteen ja rahoituksen osuus vaihtelee saatavasta rahoituksesta ja hankkeiden etenemisestä riippuen.

Kunnassa on työskennellyt määräaikainen kulttuurituottaja juhluvuoden ajan ja siitä saadun hyvän kokemuksen myötä tapahtumien järjestämiseen ja viestintään perustetaan uusi toimi, jonka tehtävänkuva muodostuu kunnan toimialojen tarpeiden mukaan. Tehtävään kuuluu tapahtumien kehittäminen ja käytännön järjestäminen mm. yhteistyökumppanuuksista sopiminen, monipuoliset käytännön järjestelyt, monikanavainen viestintä sekä markkinointi. Resurssi on kaikkien kunnan toimialojen yhteisesti käytettävissä ja se sijoittuu yritys- ja kehittämispalveluihin.

Yritys- ja kehittämispalveluissa työskentelee vakituisesti viisi henkilöä (kehitysjohtaja, kehittämiskoordinaattori, yritysneuvoja, hankekoordinaattori ja tapahtumatuottaja/nimike tarkentuu) sekä hankehenkilökuntaa vaihdellen. Lapin elokuvakomission hallinnoinnin siirtyessä vuoden 2027 ajaksi Inarin kunnan organisaatioon on lisätty 1,5 henkilötyövuotta yritys- ja kehittämispalveluiden alaisuuteen kattamaan muutoksen myötä Inarin kunnan alaisuuteen siirtyvät elokuvakomissaarin ja tuotantoneuvojan tehtävät.

**Tavoitteet:**

**Elinvoima – Elinkeinojen monipuolistaminen ja ympärivuotisuuden lisääminen**

| Toiminnallinen tavoite                                | Toimenpide                                                                                                                                    | Mittari                                                                    |
|-------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|
| Elinkeinorakenteen vahvistaminen ja monipuolistaminen | Uusien yritysten houkuttelu alueille: av-tuotannot<br><br>1. Tuotantokannustinta hakeneiden tuotantojen määrä tai käytetty tuotantokannustin. | 1. 4 tuotantoa tai käytetty tuotantokannustinta 150 000 euroa: Tavoite 1,0 |
| Osaavan työvoiman saanti                              | Nuorten yrittäjyyskasvatuksen lisääminen                                                                                                      | Uudet toimenpiteet yrittäjyyskasvatuksen lisäämiseksi                      |
| Luontolähtöiset pohjoiset elinkeinot                  | Luontolähtöisten elinkeinojen verkoston vahvistaminen ja yritysneuvonnan kohdistaminen toimialalle                                            | Kyllä / Ei                                                                 |
| Toimivat työvoima- ja yrityspalvelut                  | Kunnan elinkeinopalveluiden ja työllisyysalueen yrityspalveluiden toimintamallin rakentaminen                                                 | Toimintamalli rakennettu Kyllä / Ei: Tavoite 1,0                           |

### 3.4 Kehittämis- ja yhteistyöhankkeet

#### Toiminta-ajatus:

Kehittämis- ja yhteistyöhankkeisiin varataan määrärahat elinkeinotoiminnan kehittämiseen ja erilaisiin kehittämis- ja yhteistyöhankkeisiin, joita voidaan toteuttaa itsenäisesti tai yhteistyössä esim. sidosryhmien kanssa valtuuston hyväksymän elinkeino-ohjelman tavoitteiden mukaisesti.

| Talous (1 000 €) | TP 2025 | MTA 2026 | TA 2027 | Muutos%   | TS 2028 | TS 2029 |
|------------------|---------|----------|---------|-----------|---------|---------|
| Toimintatuotot   | 462     | 272      | 276     | -100,00 % | 281     | 287     |
| Toimintakulut    | - 469   | - 465    | -342    | -100,00 % | -336    | -341    |
| Toimintakate     | - 6     | - 193    | -66     | -100,00 % | -55     | -55     |

| Tunnusluvut                               | TP2025 | TA2026 | TA2027 |
|-------------------------------------------|--------|--------|--------|
| Toimintakate (nettokustannukset) €/asukas | - 1    | - 27   | - 9    |

#### Talousarvion perustelut:

Kunnanhallitus päättää määrärahan jaosta erillisen, laaditun käyttösuunnitelman perusteella.

Määräraha sisältää toiminta-avustuksen Saamelaismuseum Siidalle (50 000 euroa). Toiminta-avustuksen perusteena ovat mm. museon lakisääteiset tehtävät, kestävän matkailun edistäminen, kuntanäkyvyys sekä yhteistyö saamelaisen kulttuuriympäristökasvatuksessa varhaiskasvatuksen ja peruskoulun kanssa.

Määräraha sisältää toimialojen yhteiset avustukset (100 000 euroa), yleiskaavoituksesta aiheutuvat kulut (33 866 euroa) sekä kunnan maksuosuus Pohjois-Lapin alueyhteistyön kuntayhtymän kuntien välisen sopimuksen mukaisesti (74 389 euroa). Lisäksi määrärahaa on varattu yksityisteiden kunnossapidon tukemiseen (kunnan osuus 20 000 euroa/v) sekä Lappi -brändin ylläpitoon (kunnan osuus 1 200 euroa). Irrotusmäärärahaa on varattu 50 000 euroa ennalta suunnittelemttomiin menoihin. Tulot muodostuvat maanmyyntivoitoista.

#### Tavoitteet:

##### Elinvoima – Elinkeinojen monipuolistaminen ja ympärivuotisuuden lisääminen

| Toiminnallinen tavoite   | Toimenpide                                                 | Mittari                            |
|--------------------------|------------------------------------------------------------|------------------------------------|
| Osaavan työvoiman saanti | Pohjois-Lapin alueyhteistyön ky:n edunvalvonnan painopiste | Edunvalvontaohjelman toteuttaminen |

##### Saamelaisuus – Saamen kielten vahvistaminen ja kulttuurin edistämisen tukeminen

| Toiminnallinen tavoite                        | Toimenpide                                                                           | Mittari                  |
|-----------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| Saamelaisuus on arvokas osa inarilaista arkea | Kunnan toiminta-avustus saamelaisen kulttuurin edistämiseen Saamelaismuseum Siidalle | Toteutunut/ei toteutunut |

**Hyvä elämä – Sosiaalisesti kestävä kasvu**

| Toiminnallinen tavoite                  | Toimenpide                                                                   | Mittari                                                  |
|-----------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| Hyvinvoivat lapset ja nuoret            | Avustusmäärärahan jakaminen                                                  | Avustusten kohdentaminen lasten ja nuorten hyvinvointiin |
| Ikäihmisten hyvinvointi ja elämän laatu |                                                                              | Avustusten kohdentaminen ikäihmisten hyvinvointiin       |
| Kylien tukeminen                        | Kyläyhdistysten avustusten oikeudenmukainen jakaminen (aktiivisuuskriteerit) | Palautteet                                               |